

BARBARA PALUCH (*Paluchowa*) z d. Krężolek

Ur. w Kobylance w Beskidzie Niskim. Art. plastyk - ASP Kraków, poetka - pisze w języku literackim, w gwarze górali nadpopradzkich i pogórzan, animatorka kultury, przez 22 lata do dzisiaj redaktor naczelna miesięcznika lokalnego „Znad Popradu”. Od urodzenia związana z Ziemią Sądecką, szczególnie z uzdrowiskami Krynica i Piwniczną Zdrojem, gdzie mieszka od 51 lat i tworzy. Członkini ZPAP oddz. Nowy Sącz, ZLP oddz. Kraków. Debiut poetycki w roku 1986 na łamach Gazety Krakowskiej. W twórczości literackiej, publicystycznej i plastycznej Barbary Paluchowej bardzo mocno obecna jest tematyka dotycząca regionu Beskidu Sądeckiego i Małopolski. Pracowała jako Plastyk Miejski Nowego Sącza oraz kier. art. w Spółdzielni Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Przełom” w N. Sączu. Zwolniona po stanie wojennym w 1983 r. za czynne popieranie NSZZ „Solidarność”.

Jest autorką 14 tomików poezji, w tym jednego dwujęzycznego „Kusoczek Beskida”, wydanego przez ambasadę polską i Polonię w Sankt Petersburgu, (ostatni tomik *Modlitwy Przydrożne* wyd. w 2019), dwuczęściowego autorskiego albumu o dziedzictwie kulturowym Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój „Dar Pamięci - dawni ludzie, rodziny, dawne domy” i 3 książeczek dla dzieci, które sama ilustrowała:

- *Za co babcia kocha Kraków*
- *kwiatach i Agatce niejadce*
- *O góralce Hanusi i panience Danusi* – opowieść o dawnym dzieciństwie w górach i przyjaźni dwóch dziewczynek: Danuty Szaflarskiej i jej o 9 lat starszej piastunki Anny Kluskowej z d. Piekarczyk.

Współtworzyła album o Piwnicznej „Kraina Popradem opasana” (proza poetycka) oraz książkę dla dzieci „Bajki” (oprawa graf., ilustracje, wiersze). Ilustratorka wielu wydawnictw poetyckich, almanachów pokonkursowych. Autorka okładek książek, projektów graficznych i scenografii oraz ponad 30 scenariuszy przedstawień dla najmłodszych.

Pomysłodawczyni i organizatorka 20 Międzynarodowych Spotkań Poezji i Muzyki Gór „Wrzosowisko”, 15 edycji Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego „Sen o Karpatach” i trzech Międzynarodowych plenerów malarskich „Beskid pędzlem zapisany”, na których była komisarzem.

Pisze do gazet: „Krynickie Zdroje” i miesięcznika „Sądeczanin”.

W roku 1999 w chacie Żywczaków w Łomnicy-Zdroju nagrała swoją kamerą unikatowy film o Wigilii Czarnych Górali. Uczestniczyli w nim, oprócz gospodyni śp. Rozalii, członkowie RZ Dolina Popradu.

Kolejny jej pomysł i starania zaowocowały, zorganizowanym w lecie 2000 r. wspólnie z MGOK w Pijalni na Zawodziu, pięknym benefisem na 85 urodziny Danuty Szaflarskiej.

Podarowała Muzeum Regionalnemu TMP dwa duże pastelowe portrety mieszkanek gminy – babć: Anny z Łomnicy Zdroju i Katarzyny z Łazów.

Jest laureatką głównych nagród w wielu prestiżowych polskich konkursach poetyckich.

Podsumowanie

W moim życiu, najbardziej owocne artystycznie było 30 ostatnich lat. W tym czasie skupiałam się na dwóch uzupełniających się dziedzinach sztuki: poezji i malarstwie oraz dziennikarstwie. W każdej z tych dziedzin w kręgu moich zainteresowań tematem wiodącym był zawsze i jest nadal człowiek, jego kondycja psychiczna, warunki w jakich żyje i jakimi wartościami kieruje się w życiu. Fascynuje mnie to, że każdy człowiek jest bytem niepowtarzalnym, stworzonym przez Boga, a kształtowanym przez siebie samego i przez los.

Pośród miliardów ludzi jacy szli i idą Ziemią, nie ma i nie było osób identycznych. A życie każdego z nas to krótki czas zmagania się z trudnościami, i radzenia sobie z nimi, to walka z chorobami, gorycz bezsilności

wobec okrucieństwa, przebiegłości i bezwzględności innych, częste odczucie samotności, a także cierpienie i radość... O tym są moje wiersze i opowiadania. To jest tematyka mojej książki „Helka z ziemi niczyjej”, opowieści o życiu w PRL-u i po nim, którą piszę od kilku lat w oparciu o wspomnienia własne, moich braci oraz koleżeństwa ze szkoły, harcerstwa i studiów na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, mieszkańców Krynicy i Piwnicznej. Książkę tę mam zamiar wydać w roku 2022.

Obecnie (z braku czasu!) na sztalugach maluję znacznie mniej, ale opracowuję graficznie, rysuję i ilustruję różne wydawnictwa.

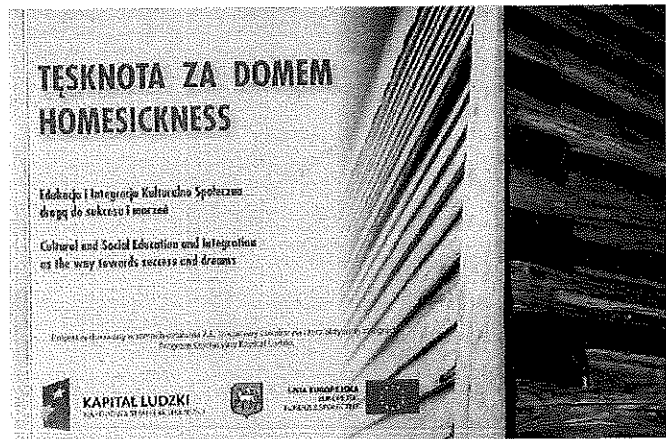
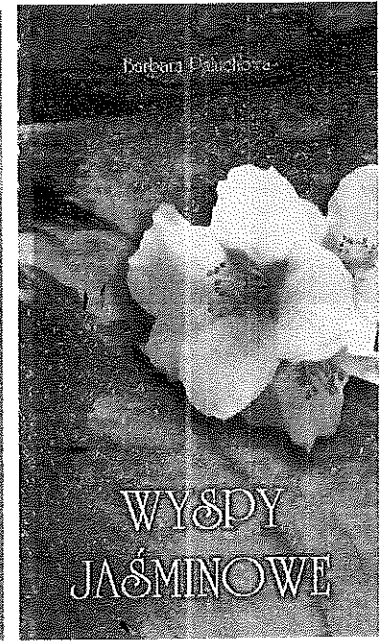
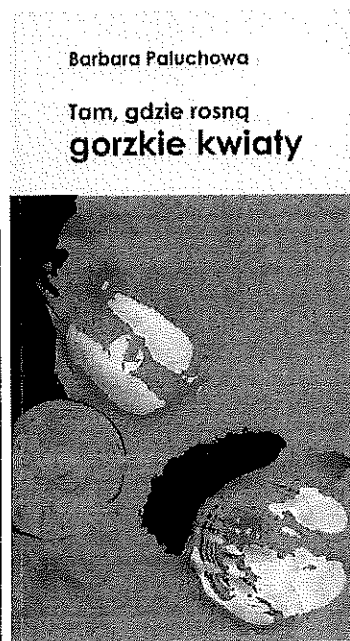
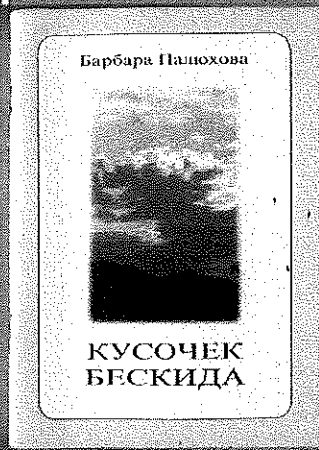
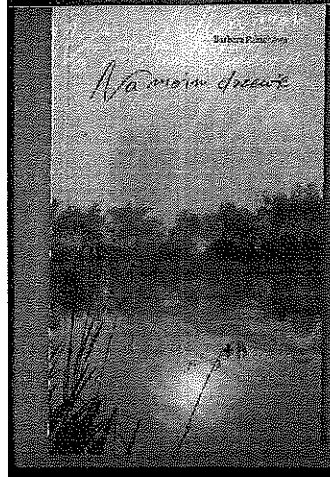
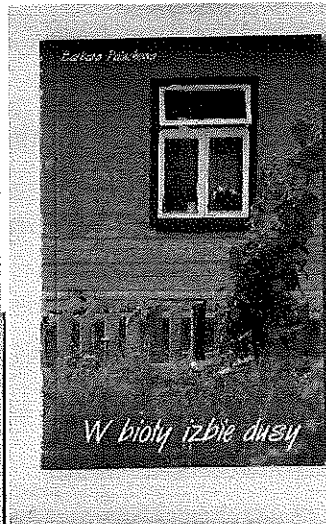
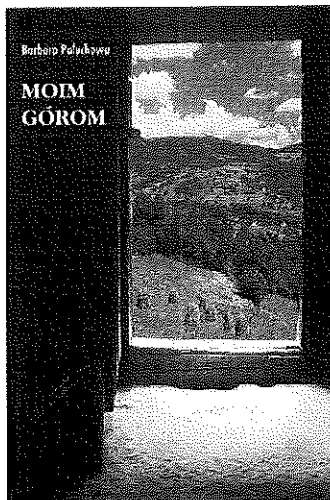
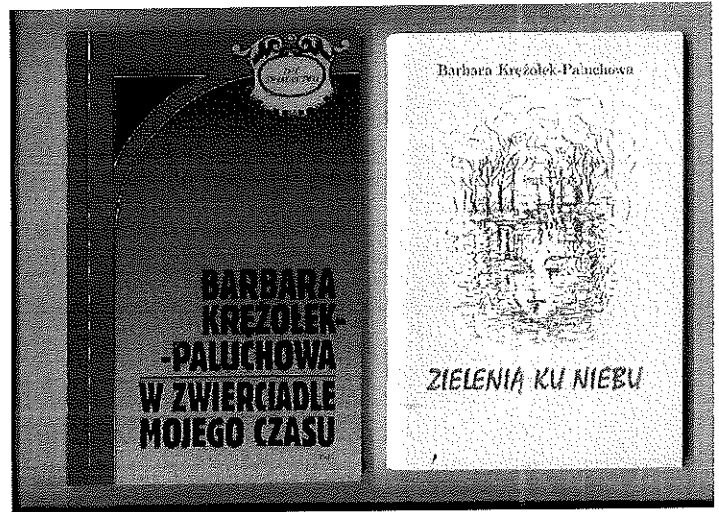
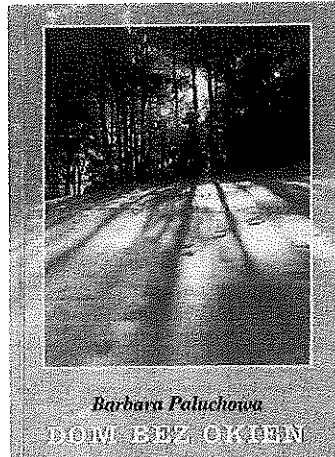
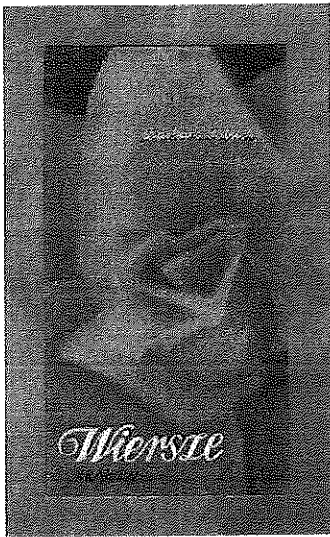
- Zainteresowanie ludzkimi losami spowodowało, że postanowiłam się w nie zagłębić. Los sprawił, że ostatecznie nie Kraków, lecz to miasteczko stało się moim miejscem na ziemi. Widząc opustoszałe ludzkie gniazda, o których pamięć zasypuje czas, postanowiłam tę pamięć chociaż w małej części ocalić. W ten sposób powstały dwie części albumu Dar Pamięci – dawni ludzie, rodziny, dawne domy – dziedzictwo kulturowe Piwnicznej, w której mieszkam od ponad 50 lat.. Cieszę się, że zainspirowałam w ten sposób Tow. Miłośników Piwnicznej, które też zaczęło wydobywać z odmętów zapomnienia to co dla mieszkańców nadpopradzia ważne, i wydawać własne opracowania.

Moje wędrówki po górach i dolinach, w mieście, wioskach i przysiółkach nadpopradzkiej krainy trwały ponad 16 lat i pozwoliły mi zgromadzić tysiące starych zdjęć i pożółkłych dokumentów i spisać – nieraz bardzo dramatyczne – historie rodów zasiedlających tę ziemię od pokoleń. Poznałam jak się budowało domy w górach, jakie kultywowano tradycje i obyczaje w tych żyjących skromnie, by nie powiedzieć biednie wielodzietnych rodzinach.

1. - Od 22 lat półspółecznie, na własnym sprzęcie, prowadzę i redaguje miesięcznik Znad Popradu, który powstał z inspiracji i starań Marii i Eugeniusza Lebdowiczów w 1991 r. po transformacji 1989 r. Nie jest to tuzinkowe czasopismo, ponieważ treści jakie są w nim zamieszczane, dotyczą nie tylko spraw lokalnych, choć tych jest sporo, ale i ważnych lub ciekawych rzeczy ze świata. W maju tego roku będziemy obchodzić 30-lecie gazety.
2. Od lat staram się wspierać Samorząd poprzez interwencje w terenie i publikacje na łamach gazety. Dzięki nim wrócił do należącego mu wyglądu zaniedbany i okradziony pomnik rozstrzelanych w Młodowie, który zresztą nieodpłatnie zaprojektowałam wiele lat temu. Została wyremontowana, będąca w fatalnym stanie, droga do źródeł Kingi w Głębokiem; W miejsce spróchniałego, zagrażającego bezpieczeństwu przechodzącym nim ludzi mostu-kładki na Czerczu w Kosarzyskach, powstał nowy. Było też wiele pomniejszych interwencji, o których informowałam na łamach ZP.
3. - Odkąd mieszkam w Piwnicznej, w mojej mini oazie spokoju i harmonii człowieka z przyrodą, starałam się stworzyć coś, co zwróci uwagę na ten zakątek kraju, co go rozślawi. Stąd pomysł i organizacja przez 20 lat „Wrzosowiska” – Międzynarodowych spotkań Poezji i Muzyki Gór i związanego z „Wrzosowiskiem” konkursu poetyckiego „Sen o Karpatach”. Ostatnia 15 edycja konkursu miała miejsce w roku 2018. Zorganizowałam też 3 międzynarodowe plenery malarskie. Po obu stronach Karpat żyją wrażliwi ludzie i chyba nie ma człowieka, który by gór nie kochał. Taka integracja poprzez poezję i muzykę tworzy silne więzi między narodami, odrzuca stereotypy, pozwala zyskiwać przyjaciół, o których dzisiaj coraz trudniej.
4. - Spadło na mnie trochę zaszczytów, ot choćby ostatnio nagroda księdza prof. Bolesława Kumora „Sądecki Autor”, a wcześniej nagroda Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa, nagroda im Władysława Orkana, Złote Jabłko Sądeckie, nagroda Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Gloria Artis – Zasłużony dla Kultury Polskiej oraz przyznany przez dzieci w r. 2005 cudowny Order Uśmiechu, nie mówiąc o wielu innych odznaczeniach Nagrałam wiele wywiadów, a TVP pr 2 nagrała film „Wrzosowa Pani znad Popradu” w cyklu AKTYWNI 60+

Cenię sobie szczerłość i czułość życia bez uprzedzeń, bez ciasnoty umysłowej i mściwości wobec tych, którzy skrzywdzili (choć podobno zemsta jest rozkoszą bogów). A najcenniejszą nagrodą jest to, że mogę

realizować swoje pasje w przepięknym krajobrazie wśród dobrych ludzi i satysfakcja z tego, co udało mi się w życiu zrobić. Że Pan Bóg wciąż napelnia mnie energią twórczą, zachęca do działania i patrzy na to co robię przychylnym okiem.

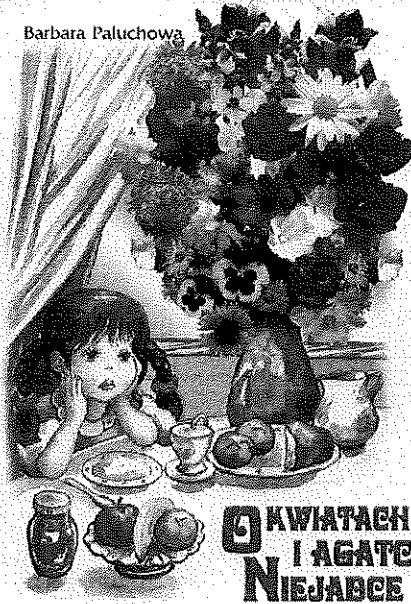

Barbara Paluchowa

ZA CO BARBA Z KUCHNI KRAKOW

Barbara Paluchowa

O KWIATACH I AGATCE NIEJABCE

Barbara Paluchowa

O goralee Hanusi i paniensce Danusi

Barbara Paluchowa

Dar pamięci

dawni ludzie, rodziny, dawne domy

więcej w gazetce współpracowników, tym lepiej. To oni prowadzą ze treści zamieszczane na jej łamach są różnorodna i interesująca dla całej społeczności lokalnej.
Pronowicą Gminy poprzez Wrzawoswiko i Międzynarodowy Konkurs Poetycki „Sen o Karpalach”, Polskie Stow. Prasy Lokalnej docierają Gazeta, dlatego lujący zapraszani na liczne sesje ożlewnickie na terenie całego kraju i za granicą. Dział red. naczelny brytam też pięćokrotnie udział w Światowym Forum Miłośników Polonijnych.

Nie znaczą to, że zawsze było idealnie. Każdy popełnia błędy. Zdarzały się i nam. Mimo to, czujemy się wrodo na słabo w krajebaż społeczny naszego Miasta i Gminy, z czego jeste-
śmy dumni.

Dziękuję Współredaktorom, członkom Współpracownikom, Pracownikom Gazety, Smerzo-
dowi i wszystkim, którzy nas wspierali, a także frytkownikom. Specjalne podziękowanie kieruję do
Czytelników naszej gazety, że co miesiąc czekacie na jej wyjście i z życzliwym zache-
wieniem bracie ją do ręki.

Z gazetą Znad Popradu na stałe współpracowali: Krystyna Bieleżykowska, Janusz Wi-
śniewski, Anna Zykowicz-Gunulak, Jadwiga Blońska z Torretto Marika, Jasiewiczowska-Zo-
ryczna, Małgorzata Kożuch-Rams, Krystyna Kulej, Małgorzata Mierzuska, Beata Miszczyńska,
Ewa Indyk, Antoni Lebdowicz, Wanda Lomnicka-Dulak.

W zespolu red. od początku listopada 1991 r. byli: Maria Lebdowiczówna (red. naczelna
do grudnia 1994 r.), Eugeniusz Lebdowicz (redakcyjny pismo), Wanda Lomnicka-Dulak, Beata
Pobłocka oraz Barbara Paluchowa. Pod redakcją Marii Lebdowiczówny ukazało się 44 numery
pisma. Pozostałe 249 numerów ukazało się pod red. Barbary Paluchowej.

Roczniki Znad Popradu posiadają instytucje pracowniowe, wiele i rocznie biblioteki
korzystają z niej uczniowie i studenci, napisano o niej kilka prac dyplomowych.
Gazeta Znad Popradu, będąc dobrem kulturowym gminy Pieniczna-Zdrój, dobrze przy-
służyła się pamięćofielnemu społeczeństwu, będąc źródłem wiedzy o wydarzeniach, problemach
i sukcesach pokoleń ludzi tworzących dwudziestopięcioletnią rzeczywistość miasta i gminy.

ISBN 978-83-937080-1-7

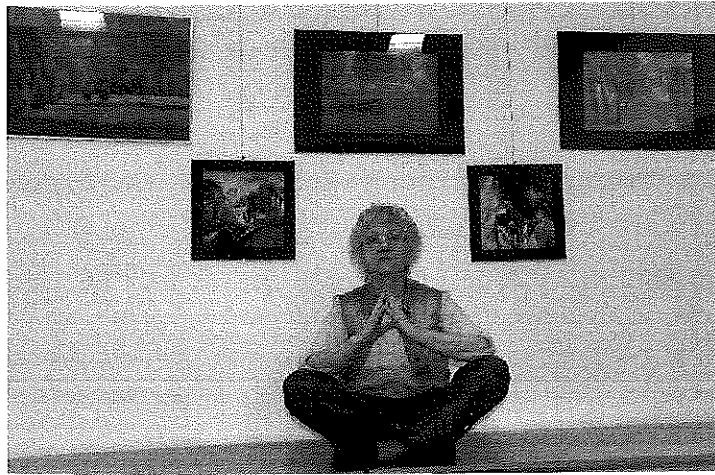
Wydanie pierwsze, listopad 2008 r.

Barbara Paluchowa

Dar pamięci II

dawni ludzie, rodziny, dawne domy

"Gloria Artis" dla Basi

Wieloletnia pasjonatka sztuki plastycznej, Basia Kozłowska, została uhonorowana nagrodą wojewódzką "Gloria Artis" w kategorii "Sztuka".

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa. Jej prace są pełne emocji i wyrażają jej głębokie doświadczenia życiowe.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość. Jej prace są coraz bardziej rozpoznawalne i doceniane.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

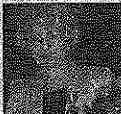
W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

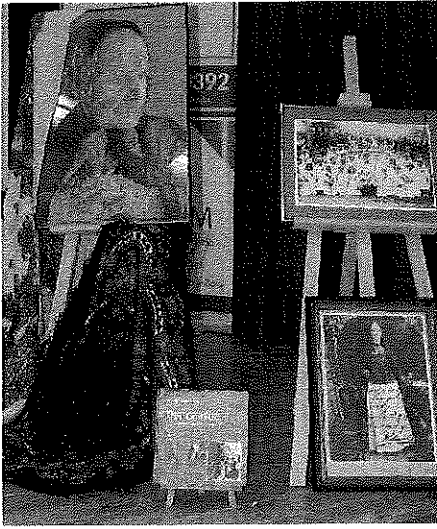
W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

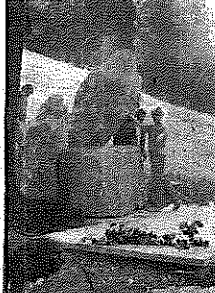
W 2010 roku wyjechała do USA, gdzie spędziła kilka lat. To doświadczenie miało ogromny wpływ na jej sztukę. Powróciła do Polski i kontynuowała swoją twórczość.

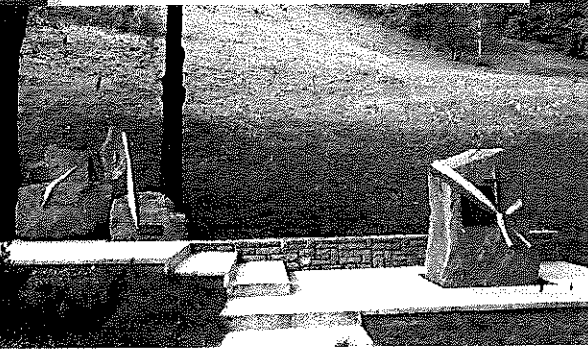
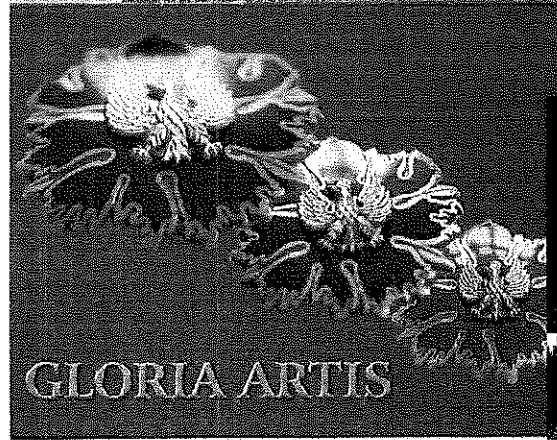
Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

Basia Kozłowska jest osobą niezwykle ciekawą i wyjątkową. Jej życie jest pełne pasji i zaangażowania. W młodości rozpoczęła swoją przygodę z rysunkiem, a z czasem przeszła do malarstwa.

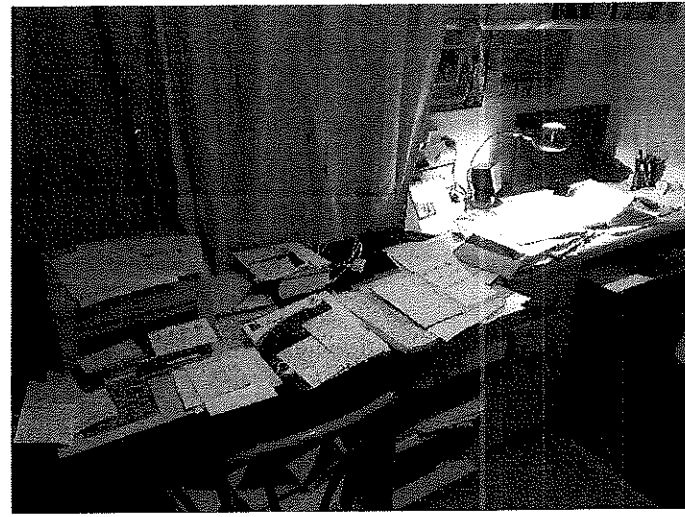
ANALIZY POKOJU

Projekt pomnika Rozstrzelanych w Młodowie

Nagroda Woj. Małopolskiego 2018

Miejsce mojej pracy. Tu robię gazetę Znad Popradu

Jerzy Paluch lekarz pediatra, ponad 30 lat pracy w Przychodni w Piwnicznej Zdroju

Jurkowe fraszki

Modlitwa

Panie Boze Tyś od cudów,
oczyszć Polskę z wszelkich brudów.

Marzenie

Ciągle mi się marzy
Człowiek bez dwóch twarzy.

O partiach

Partia taka czy owaka
nie warta ni funta kłaka.

O ludziach

Ludzie są często mali.
Nie tylko z oddali.

O prawdzie

Zmienił się "klimat",
ubierz się, błagam!
A prawda na to:
wolać być NAGA.

Na Wielkanoc

Nawet stare ramole
chcą mieć babę na stole.

To smutne

To bardzo smutne,
gdy naród się dzieli
na niosących pomoc
i donosicieli.

Jan Kochanowski i drób

Chwalita się gęś: pisząc cenit moje pióra.
Ale jadł moje jajka - zagdakata kura.

O śniegu

Śnieg spadł,
świat zbladł.

Prezydium Rady Narodowej
Miasta i Gminy w Piwnicznej
Zdroju, Piwniczna, dn. 03-04-1986

PREZYDIUM RADY NARODOWEJ
MIASTA I GMINY
W PIWNICZNEJ

Postanowieniem Nr 10/86
z dnia 03-04-1986,

nadało

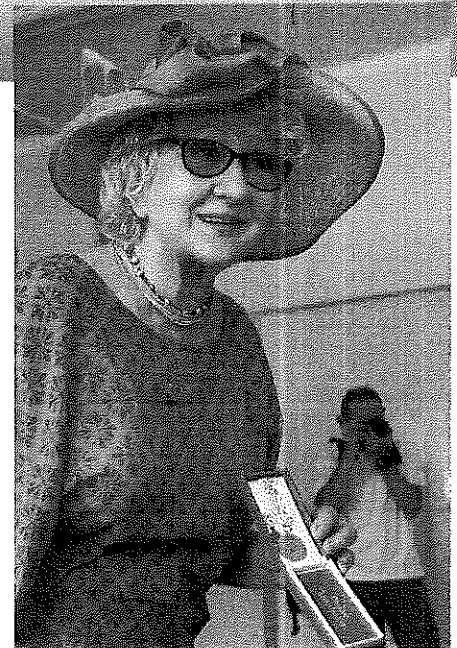
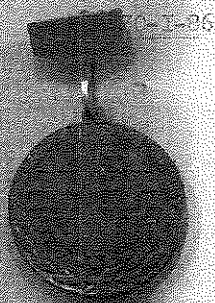
Ob. Paluch Jerzy
s. Stanisława

ZŁOTĄ ODZNAKĘ
ZA WSPĘLUGI
DLA MIASTA I GMINY
PIWNICZNA

Przewodniczący
Rady Narodowej Miasta
i Gminy

Aleksander Lechowicz
Piwniczna, dn. 03-04-1986

LEGITYMACJA

Z Orderem Uśmiechu

ВЕЧЕР ПОЛЬСКОЙ ПОЭЗИИ

НОВЫЕ ПЕРЕВОДЫ

БАРБАРА ПАЛЮХОВА

Стихи из книги

«Там, где растут горькие цветы»

ТАДЕУШ РУЖЕВИЧ

Стихи из книги «Мать уходит»

БЕАТА ОБЕРТИНСКАЯ

Стихи из книги «В доме неволи»

ВСТРЕЧУ ПРОВОДИТ АНАТОЛИЙ НЕХАЙ

Библиотека им. А.И. КУПРИНА

12 июля 2017 г. Начало в 17 часов